

AFSLUTTENDE PROJEKTRAPPORT
1. JANUAR 2015 TIL 30. JUNI 2016
SIKKER INTERNET CENTER DANMARK

BØRN OG UNGES DIGITALE VIRKELIGHED

MEDIERÅDET
FOR BØRN & UNGE

 Red Barnet
Save the Children Denmark

 Center for Digital Pædagogik
Socialt arbejde i nye medier

Samfinansieret af den Europæiske Union
Connecting Europe-faciliteten

INDHOLD

05 FORORD

Vi arbejder for børn og unges tryghed og kompetencer på nettet

06 SIKKER INTERNET CENTER DANMARK

Et nationalt center i et europæisk fællesskab

09 DIGITALE MEDIER I HJEMMET

Online-liv på tværs af generationer

- Sikker Internet Dag 2015
- Der er så meget forældre ikke forstår...
- Digitale medier i småbørnshøjde
- Den mediekompetente borger

12 DIGITALE MEDIER I SKOLEN

Skolerne stiller skarpt på digital dannelse

- CodeX – mission secure
- Social Star
- SPILVÆRK

16 UNGE PÅ NETTET

En sikker og tryk ungdom

- Har du været nogen på nettet?
- Digitale fodspor
- Online-radikalisering

18 ONLINE RÅDGIVNING FOR BØRN OG UNGE

En kanal til anonym dialog

- Det daglige arbejde hos Cyberhus.dk
- Svært at færdes online
- Opkvalificering af rådgivere i fokus
- Digital selvskade er en ny tendens
- Brobygning er vejen frem

22 ULOVLIGT INDHOLD PÅ NETTET

Hotline mod overgrebsbilleder

- Anmeldelser
- Blokeringsordning i 11 år
- Internationalt samarbejde er alfa og omega
- SletDet
- Oplysningsvideo og konference
- Billeder i gråzonen
- Hvor slemt ka' det være?
- Vejledning til arbejdspladser

26 UNGEDELTADELSE

De unge har ordet

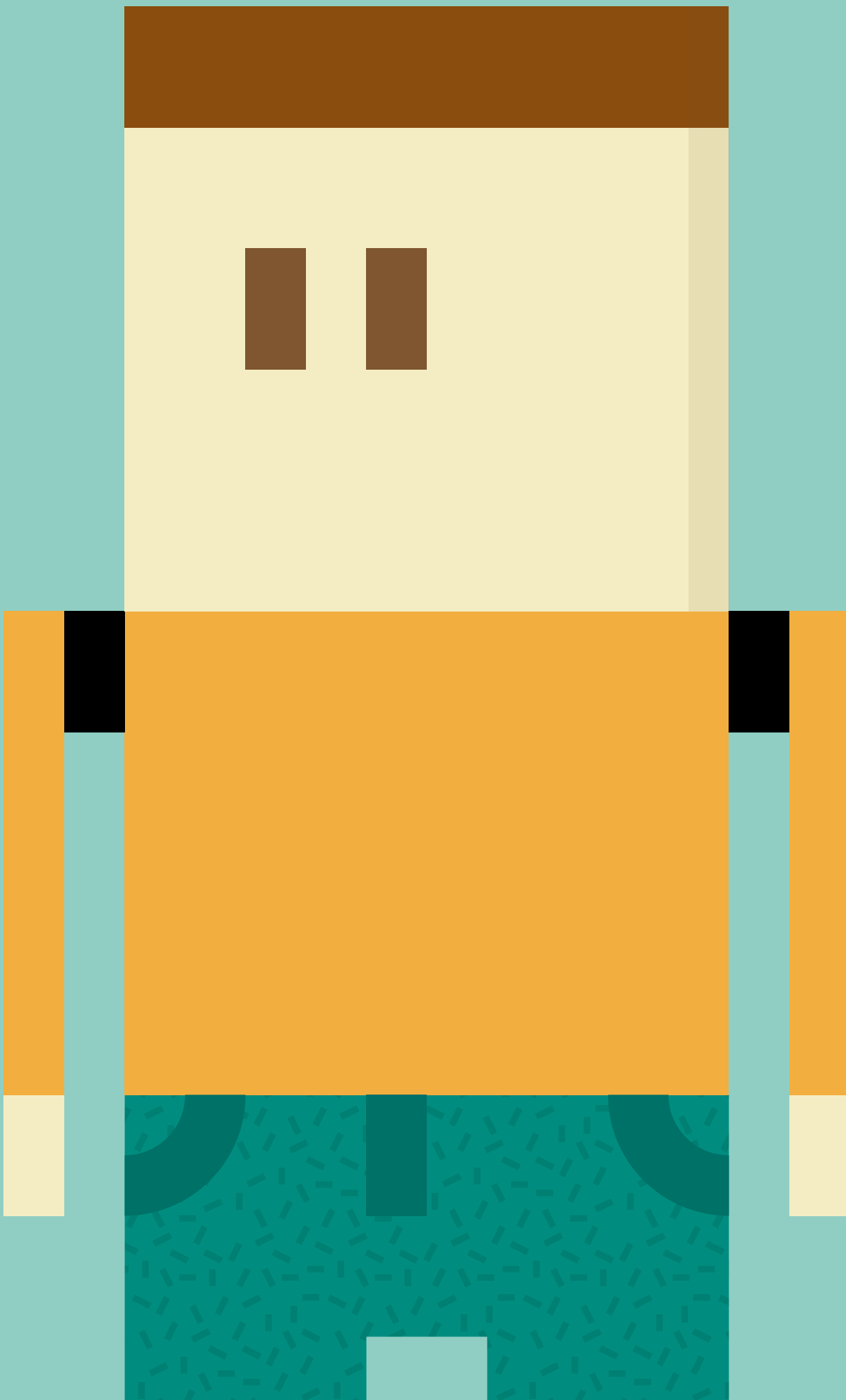
- Sikker Internet Dag 2016
- Dansk Internet Governance Forum

28 INTERNATIONALE AKTIVITETER

Globale netværk og videndeling

- Sikker Internet Dag
- Insafe
- INHOPE
- Safer Internet Forum
- Netchildren 2020

32 SUMMARY IN ENGLISH

De har det hele lige ved hånden i bogstaveligste forstand. Et dyk i lommen, et greb om en smartphone og de er umiddelbart i kontakt med vennerne. De møder nye fællesskaber, shopper, blogger, chatter, spiller, søger viden og lader sig underholde. De – børnene og de unge – er online 24/7, hvis de ønsker det. I skolen og i fritiden, på farten eller hjemme i sofaen. De elsker nettet og er flittige brugere af det. At de seneste års forskning derudover viser, at danske børn og unge er ganske unge, når de første gang benytter sig af digitale teknologier og internet, understreger blot vigtigheden af, at de mødes med kompetent vejledning og information, som understøtter deres udvikling til reflekterede, kompetente og kreative brugere.

I den moderne børne- og ungdomskultur udviskes grænserne mellem online og offline, hvilket igen skærper kravene til positiv og ansvarlig adfærd på nettet. Der tales om den digitale dannelse som en kerne. Det fundament børn og unge skal tage afsæt i, og hvorfra de dannes til moderne og kompetente samfundsborgere. Sikker Internet Center Danmark understøtter ikke alene børnene

og de unge, men i lige så høj grad forældre og fagprofessionelle, som står i første række til at guide og støtte, både når der skal udvikles nye kompetencer, og når der er brug for konkret hjælp. For godt nok er børn og unge i høj grad superbrugere, men de er ikke nødvendigvis superbrugere.

Trods opfordring til forsigtighed, refleksion og omtanke online, så byder det moderne børneliv også på muligheder, som ikke er set før. Tidligere tiders måske passive medieforbrug er i udstrakt grad foldet ud og suppleres nu med større universer, hvor kreativitet, innovation og skabertrang åbner for nye muligheder. Universer, hvor der kan leges med identiteter og iværksætterier.

Sikker Internet Center Danmark, der består af Red Barnet, Center for Digital Pædagogik samt Medierådet for Børn og Unge sætter i fællesskab fokus på hele den digitale ramme, som børn og unge navigerer i på nettet. Med denne rapport belyses de indsatser, kampagner og initiativer, som centret har været en del af i perioden 1. januar 2015 til 30. juni 2016.

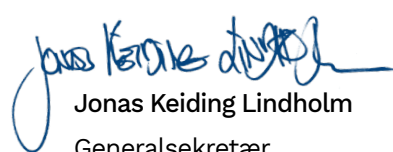
God læselyst!

Anne Mette Thorhauge
Formand
Medierådet for Børn og Unge

Bjarke Buhl
Formand
Center for Digital Pædagogik

Jonas Keiding Lindholm
Generalsekretær
Red Barnet

EU-kommissionens ønske om at styrke børn og unges digitale kultur og trivsel på internettet og andre kommunikationsteknologier førte i 1999 til lanceringen af det paneuropæiske "Safer Internet"-program. I 2013 blev dette program afløst af "Better Internet for Children". Programmet har fire indsatsområder, der gensidigt styrker hinanden i:

- 1) At fremme online-indhold af høj kvalitet for børn og unge
- 2) At sikre offentlig opmærksomhed og bevidsthed om emnet
- 3) At fremme et sikkert online-miljø for børn
- 4) At bekæmpe ulovligt indhold og skadevoldende adfærd på nettet.

Et vigtigt element i det europæiske arbejde for et bedre internet for børn og unge er de nationale Sikker Internet Centre. Det danske Sikker Internet Center er et partnerskab, der består af organisationerne Medierådet for Børn og Unge, Center for Digital Pædagogik og Red Barnet. Sikker Internet Center Danmark er støttet af Connecting Europe Facility, som er et program under EU-Kommissionen.

Nationalt videncenter, helpline og hotline

Medierådet for Børn og Unge fungerer som nationalt videncenter og har fokus på at skabe opmærksomhed og informere omkring sikker brug af digitale og

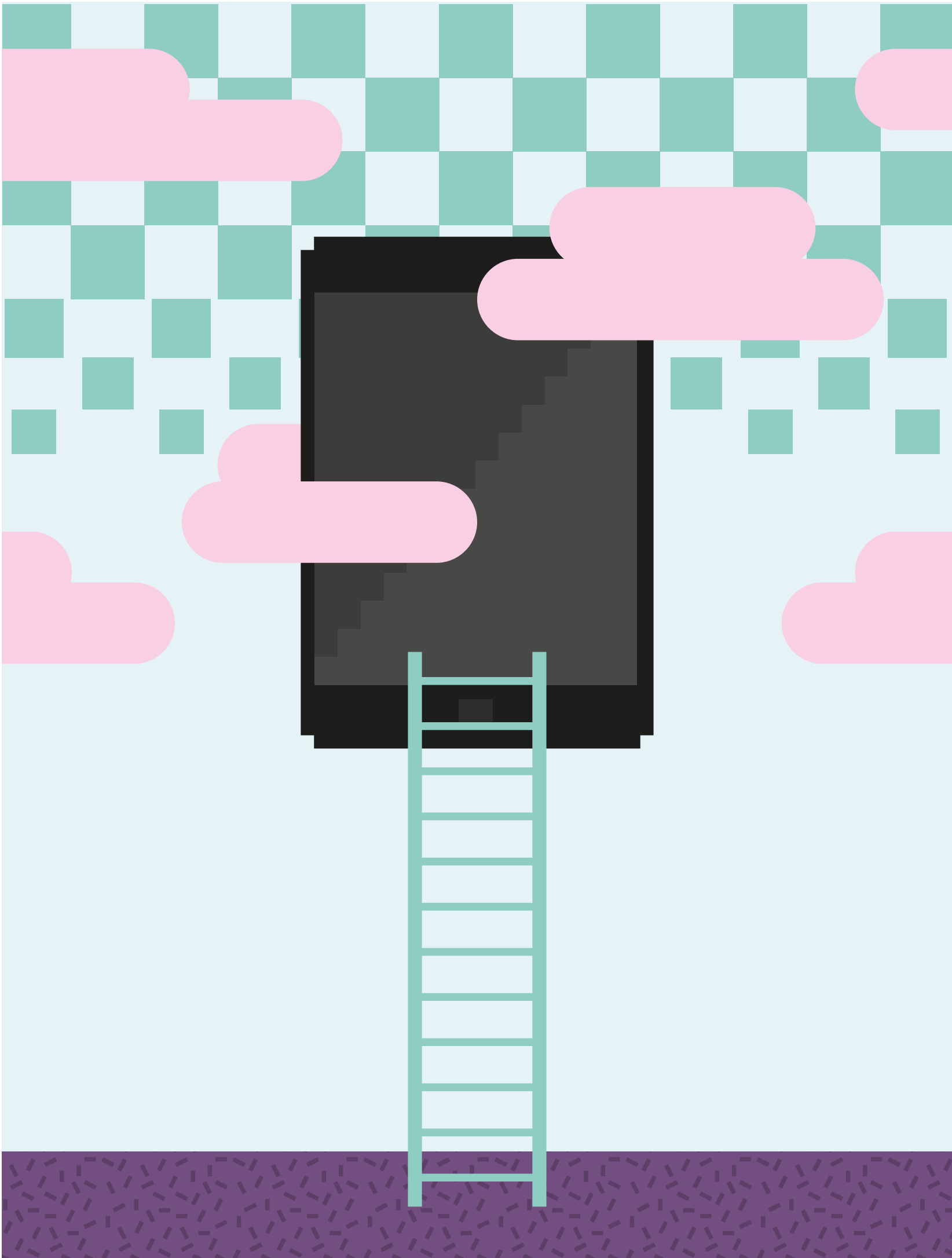
sociale medier for børn og unge. Centeret arbejder målbevidst på at fremme den positive tilgang til børn og unges sociale interaktion og trivsel i de digitale miljøer. Samtidig skal den kritiske bevidsthed og forståelse for medierne og det digitale samfund skærpes hos målgruppen. Endelig bidrager kreativ læring og innovativ brug af digitale teknologier (såsom kodning, blogging, hacking og filmproduktion) til styrkelsen af digital dannelse. Center for Digital Pædagogik driver helplinen Cyberhus.dk – en digital rådgivningsplatform, der svarer på spørgsmål og inviterer til chat både med rådgivere og andre unge anonymt. Derved gives en stemme til alle grupper af børn og unge. Red Barnet fokuserer på, at internettet skal være et sikkert miljø for børn og unge, og varetager den danske internetbaserede hotline, hvor man kan anmelde fund af online materiale med seksuelt misbrug af børn og andet skadeligt indhold.

Samarbejdspartnere

For at nå bredt ud samarbejder Sikker Internet Center Danmark med en række interessenter i relation til børn og unges brug af online medier. Samarbejdspartnerne er myndigheder, institutioner og organisationer, der repræsenterer børn og unge samt forældre, lærere, pædagoger, uddannelsesinstitutioner, it- og telebranchen, spilbranchen og forskere.

INITIATIVER I 2015-2016 ER UDARBEJDET I SAMARBEJDE MED:

BUPL	Forskningsnetværket om seksuelle overgreb på børn	Slots- og Kulturstyrelsen
Børn, Unge og Sorg	Garage Communications	Social- og Indenrigsministeriet
Børnerådet	Google	Socialstyrelsen
Børns Vilkår	IKT	Spilværk
Center for Voldtægts ofre	Institut for Menneskerettigheder	SSP-Samrådet
Clio Online	IT Rådgivningsgruppen	StineStregen
Danish Science Factory	IT Universitetet København	Stofa/SE
Danmarks Lærerforening	IT-Branchen	Styrelsen for It og Læring
Danmarks Pædagogiske Universitet	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	TDC
Danske Skoleelever	Københavns Kommune	Telenor
Det Kriminalpræventive Råd	Københavns Universitet	Teleselskabet 3
Det Nationale Cyber Crime Center	Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade	Telia
DFI Børn & Unge	Legetøjsbranchen LEG	The Animation Workshop
DFI Spilordningen	LEGO Koncernen	TI – Teleindustrien
Digital Identitet	Louw Foto	UCC Professionshøjskolen København
Digitaliseringsstyrelsen	Microsoft	watAgame
DR	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling	Aalborg Universitet
DR Medieforskning	MovieStarPlanet	Aarhus Kommune
Electric Bloo	Region Midtjylland	Aarhus Universitet
Erhvervsstyrelsen	Ringkøbing-Skjern kommune	
Facebook	Rådet for Digital Sikkerhed	
Forbrugerombudsmanden	Sexologisk Klinik/Bryd cirklen helpline	
Forbrugerrådet Tænk	Skole og Forældre	
	Skolelederforeningen	

OP MOD

90%

AF DE 3-12-ÅRIGE
DANSKE BØRN HAR
ADGANG TIL EN
TABLET I HJEMMET.

MERE END

90%

HAR ADGANG TIL
EN SMART-
PHONE.

DR Medieforskning 2015

Danske børns digitale liv begynder tidligt. Det er blevet helt naturligt at træde ind på internetscenen fra 2-års alderen, hvor nettet først og fremmest bruges til underholdning og leg. Når børnene bliver ældre, bliver interaktion en central del af deres online-liv. De bevæger sig ud på de sociale medier, de deler billeder, skyper, chatter og spiller spil med og mod hinanden. De danske børn er blandt de flittigste brugere af medier og digitale teknologier i Europa – både når det gælder tidsforbruget bag skærmen og jongleringen med mange platforme. Børn er nysgerrige og lynhurtige til at kaste sig over de mange digitale muligheder. Forældre kan sjældent følge med, hvilket kan gøre dem utrygge og usikre på, hvordan de bedst understøtter deres børns liv på nettet. Sikker Internet Center Danmark arbejder på at imødekomme forældres behov for viden og vejledning i forhold til deres børns online-liv gennem udgivelser, undervisning og workshops.

SIKKER INTERNET DAG 2015

På denne mærkedag satte Medierådet for Børn og Unge fokus på de 7-12-åriges hverdagsliv på nettet gennem en forældreworkshop. Oplæg med bl.a. DR Medieforskning, Skole & Forældre, watAgame og medieforsker Stine Liv Johansen bidrog til debatten om børns liv med online-miljøer, digital trivsel og sikkerhed samt de bekymringer, forventninger og det ansvar, forældre oplever i den forbindelse. I anledning af Sikker Internet Dagen samarbejdede

Red Barnet med Microsoft om en oplysningskampagne omkring tryk og sikker brug af online medier på skolerne, og Center for Digital Pædagogik inviterede i debatforummet på Cyberhus.dk til en dialog omkring unges menneskerettigheder på nettet.

• WORKSHOP

• MATERIALE

• EVENT

DER ER SÅ MEGET FORÆLDRE IKKE FORSTÅR...

Forældreworkshoppen på Sikker Internet Dagen i 2015 blev brugt til at afsøge de tematikker, der primært bekymrer forældre omkring deres børns online-liv. Med udgangspunkt i den viden iværksatte Medierådet for Børn og Unge udarbejdelsen af guiden 'Der er så meget forældre ikke forstår...' i partnerskab med Center for Digital Pædagogik, Red Barnet og en række industrivirksomheder. Guiden, der er målrettet forældre til de 7-12-årige, indeholder information, vejledning og inspiration til, hvad forældre skal have fokus på, når børnene går online. Regler for skærmtid, den gode online-tone, aldersgrænser på spil og sociale medier og den voksne som rollemodel er blot nogle af emnerne, der behandles. Guiden indeholder også ti gode råd til håndtering af børns online-liv, animationsfilm med digitale hverdagssituationer og podcasts med interviews med forældre, børn og medieforsker Stine Liv Johansen.

Industripartnere: Legetøjsbranchen LEG, LEGO Koncernen, Microsoft, MovieStarPlanet, Stofa/SE, TDC, Teleindustrien, Telenor, teleselskabet 3, Telia og watAgame. Projektet er støttet af The Animation Workshop.

MATERIALE

[FORÆLDREGUIDEN](#)

 Trykt pjece
4. oplag, samlet 32.000 stk.
Udgivet i oktober 2015.

Online-guide på issuu:

 LÆSNINGER **30.000**

 VISNINGER **58.000**

Visninger af animationsfilm,
embedded i online-guiden:

 "SØNDAGSHYGGE" **701**

 "LEGEN" **602**

Aflytninger af podcasts,
embedded i online-guiden:

 PODCAST 1 **49**
*Interview med medieforsker,
ph.d Stine Liv Johansen*

 PODCAST 2 **25**
*Tre forældre taler om deres børns
mediebrug og aldersgrænser på
spil og sociale medier*

 PODCAST 3 **47**
*Tre 10-årige taler om spil og sociale
medier – regler og aldersgrænser*

 PODCAST 4 **54**
*Tre forældre taler om regler for
deres børns mediebrug og køb af
spil og apps*

MOR, 32 ÅR:

**VI SNAKKEDE I
STARTEN, OM
VI SKULLE LAVE
REGLER, MEN DER
HAR IKKE VÆRET
GRUND TIL AT LAVE
REGLER.**

DIGITALE MEDIER I SMÅBØRNSHØJDE

En stor, tværeuropæisk undersøgelse af mediebrug blandt børn i alderen 0-8 år blev i efteråret 2015 suppleret med dansk forskning. Stine Liv Johansen (lektor, ph.d., Aarhus Universitet) og Malene Charlotte Larsen (lektor, ph.d., Aalborg Universitet) undersøgte i samarbejde med Medierådet for Børn og Unge yngre børns brug af teknologi og digitale medier i hjemmet med fokus på forældres og børns præferencer, færdigheder og holdninger. Det er der kommet en rapport ud af, som sammenfatter en lang række anbefalinger til både forældre, skoler, dagtilbud og kulturinstitutioner. En af rapportens anbefalinger, som er tiltænkt både forældre og fagpersoner, er at bruge de digitale medier kreativt dvs. at bistå børnenes ellers mere konsumerende brug af digitale teknologier og lære dem at bruge deres fantasi og kreativitet til at være skabende – også på mobiltelefoner og tablets.

Rapportens konklusion peger ligeledes på, at danske familier har taget de digitale medier til sig i stort omfang, og at de indgår i familiens dagligdag på en relativt uproblematisk og pragmatisk måde.

• RAPPORT

[!\[\]\(30072721fe92392a2d7c953be68f714a_img.jpg\) DIGITALE MEDIER I SMÅBØRNSHØJDE](#)

DEN MEDIE- KOMPETENTE BORGER

Slots- og Kulturstyrelsen og Medierådet for Børn og Unge har et fælles ønske om at afdække niveauet af medie- og informationskompetencer i den danske befolkning, herunder blandt børn og unge. Konferencen 'Den Mediekompetente Borger' og publiceringen af den efterfølgende forskningsrapport 'Media literacy i en dansk kontekst' etablerede fundamentet for dette.

At kunne forstå og bruge forskellige medier og at kunne navigere i det digitale medielandskab er afgørende for at kunne fungere kulturelt og socialt og for at være en deltagende og kompetent samfundsborger. Det er derfor relevant at få kendskab til og afdække eventuelle behov for en indsats på området. Konferencen satte media literacy på dagsordenen og skabte bevidsthed om de øgede krav, der stilles til den enkelte borger i et medialiseret samfund. Den opfølgende rapport tager fat, hvor konferencen sluttede, og kommer med konkrete anbefalinger til, hvordan man fremover kan måle bl.a. niveauet af mediekompetencer i Danmark.

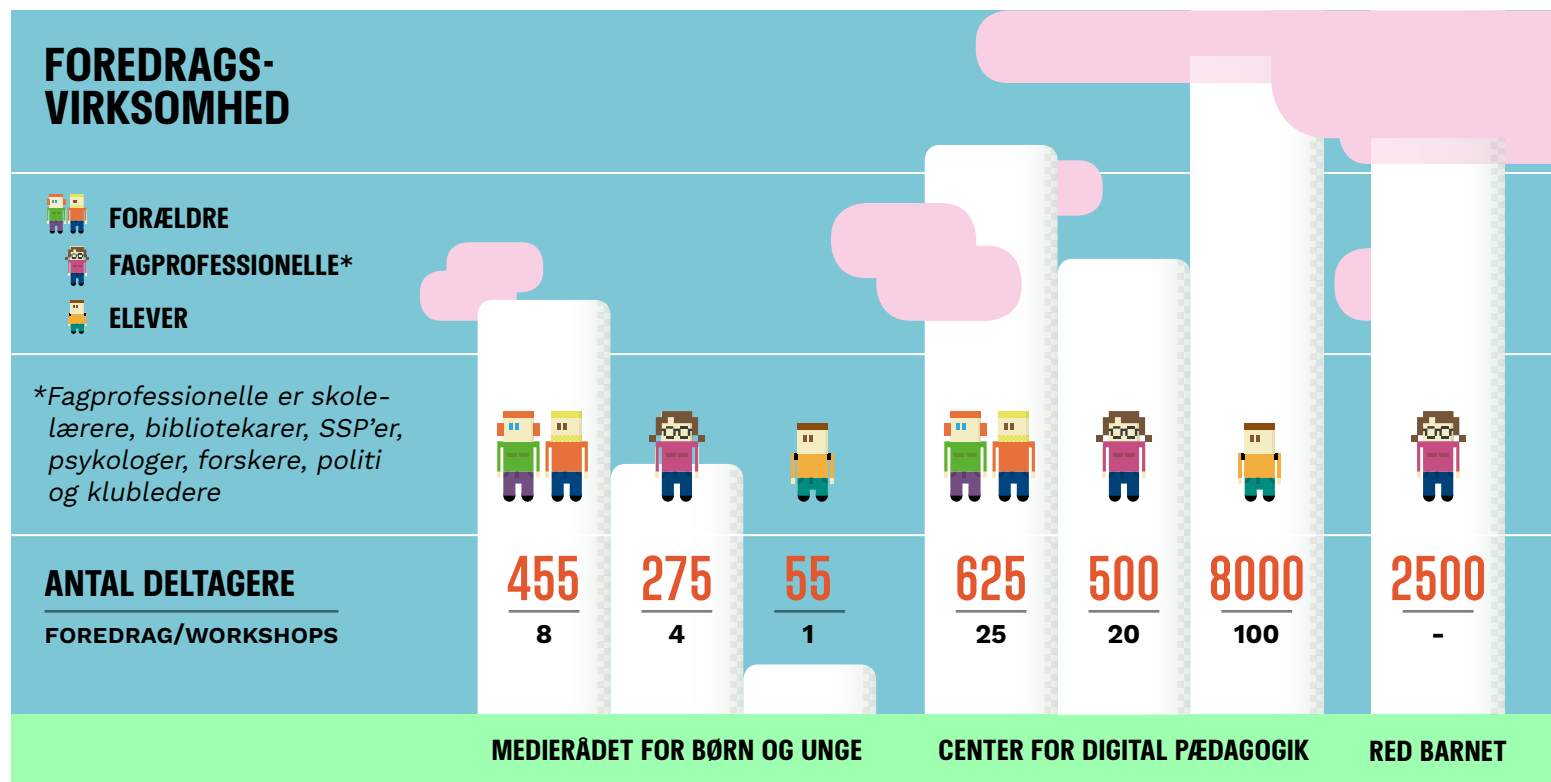
Rapporten er udarbejdet af Gitte Bang Stald, Morten Hjelholt og Laura Høvsgaard / IT-Universitetet, DECIDIS, Culture and Communication.

• EVENT

• RAPPORT

[!\[\]\(15d3dfb11951c9197b3fa51927099453_img.jpg\) DEN MEDIEKOMPETENTE BORGER](#)

Det er en typisk voksen antagelse, at børn har et liv i 'den virkelige verden' og et online-liv – og at de to er separate og uafhængige af hinanden. Virkeligheden er snarere, at børnene oplever én samlet virkelighed, hvor deres venskaber og kammerater er lige så meget online som offline. At børn og unges liv i stigende grad udfolder sig online har skubbet til endnu en grundsten i børnenes liv, nemlig skolen. Flere skoler udleverer tablets, der er digitale tavler og online læringsplatforme. Selv eksamen kan nu foregå online. Skolen er dermed for alvor trådt ind på den digitale arena, og farten, hvormed digitale teknologier inkluderes i skolen og undervisningen, ser ikke ud til at stilne af foreløbig. Den digitale dannelse er derfor naturligt nok i fokus. Det gælder både i skolen og i Sikker Internet Center Danmark. Derfor udvikler centret læringsmaterialer til brug i skolen. Centret understøtter også lærere, forældre og børn med viden om børn og unges digitale tilstedeværelse gennem foredrag og workshops i hele landet.

**“BØRN OG UNGE ER
FORBRUGERE AF
UTROLIG MANGE
TEKNOLOGIER,
MEN DE
KOMMER
SJÆLDENT
BAG OM DEM.”**

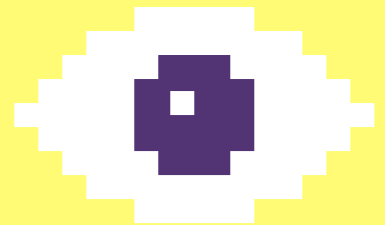
ANNE METTE THORHAUGE,
formand for Medierådet
for Børn og Unge

CODEX – MISSION SECURE

”Børn og unge er dygtige online, dygtigere end deres forældre!” Det er et udsagn, som tit dukker op, og det er korrekt, at børn er superforbrugere, men det betyder ikke, at de er superbrugere. De har adgang til viden, venner og underholdning døgnet rundt, og det benytter de sig af. Men det er uundgåeligt at møde ting, som de ikke nødvendigvis forstår at håndtere. Derfor har Rådet for Digital Sikkerhed, Digitaliseringsstyrelsen, IT-branchen og Medierådet for Børn og Unge samarbejdet om læringsmaterialet ‘CodeX – mission secure’, som styrker børn og unges bevidsthed om digital sikkerhed. Cookies, malware og digitale fodspor er nogle af de emner, som berøres i materialet. Det gratis undervisningsmateriale er tilgængeligt online og indeholder materiale til både elever, lærere og forældre. ‘CodeX – mission secure’ er udviklet til elever i 5.-6. klasse.

MATERIALE

[!\[\]\(90164f74041f71b612f1c8605a7ede54_img.jpg\) CODEX – MISSION SECURE](#)

NEJ, DET ER
IKKE REKLAME.
HAN VISER JO BARE,
HVAD HAN SELV
SYNES ER SJOVT.

**DRENG I
FOKUSGRUPPE**
til Ekspertudvalget
for Børn, Unge og
Markedsføring.

SOCIAL STAR

Ekspertudvalget for Børn, Unge og Markedsføring har afdækket, at de 11-13-årige forholder sig meget ukritiske overfor de personer, de følger på sociale medier som YouTube og Instagram, samt at skjulte reklamer på sociale medier er svære at gennemskue. Hvornår er en blog udtryk for bloggerens egne meninger, og hvornår er der tale om markedsføring?

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Forbrugerombudsmanden og Medierådet for Børn og Unge har derfor udarbejdet et gratis online undervisningsmateriale 'Social Star'. Ambitionen er at lære børn og unge at have en kritisk distance til reklamer og kommunikation på sociale medier. 'Social Star' giver dansklærere i folkeskolens 5.-7. klasse redskaber til at lære de unge at identificere de nye former for kommerciel kommunikation, samt giver eleverne en forståelse af deres digitale fodspor.

MATERIALE

[SOCIAL STAR](#)

SPILVÆRK

Børn og unge bliver uvægerligt storforbrugere af digitale teknologier i en lang række sammenhænge. De udvikler dog ikke nødvendigvis en kritisk bevidsthed omkring den teknologi, som de betjener sig af. Derfor afholdt en gruppe studerende fra IT Universitetets GAMES-linje workshoppen 'SPILVÆRK' i samarbejde med Det Danske Filminstitut og Medierådet for Børn og Unge. Formålet med workshoppen var at give en række 5. klasser mulighed for at undersøge spilmediet, ikke bare som middel til læring men også for at lade dem udforske spilproduktion som en kreativ udtryksform. 'SPILVÆRK' belyste dels, hvordan det 21. århundredes færdigheder kan understøttes igennem spilproduktion, dels arbejdet med en metode til at inkludere læringsteknologi i skolen med et fokus på programmering og design. Et konkret resultat af projektet er en oplysningsfilm, der handler om 'SPILVÆRK'.

WORKSHOP

[SPILVÆRK.DK](#)

[SE FILMEN OM SPILVÆRK](#)

Danske unge er aktive digitale borgere, og internettet er en essentiel og integreret del af deres liv. Det afspejles i, at de i snit bruger 3,5 timer på skærme dagligt. Nettet bruges til at søge informationer og nyheder og til at shoppe, spille og mødes med deres venner. 98 % af de 9-16-årige har en profil på et socialt medie, og det sociale liv online som offline er særligt centralt i teenageårene. I disse år søger de unge bekræftelse og spejler sig i hinanden som en del af deres identitetsdannelse. Nettet glemmer aldrig – al færden bliver tracket, gemt og brugt, og derfor skal de unge være kritiske mediebrugere, der er bevidste om deres rettigheder på nettet, og de skal lære at værne om deres digitale privatliv. Samtidig skal de også kende konsekvenserne af deres handlinger. De skal fx vide, at videredeling af informationer og billeder kræver samtykke fra de involverede personer, så de undgår at krænke andre og overtræde straffeloven.

HAR DU VÆRET NØGEN PÅ NETTET?

I kølvandet på oplysningsmaterialet 'Har du været nogen på nettet?', som er målrettet de unge, har Sikker Internet Center Danmark i samarbejde med SSP-Samrådet og Det Kriminalpræventive Råd udgivet faghæftet 'Når børn og unge deler intime billeder på nettet'. Materialet kan understøtte undervisere, SSP'er, pædagoger og andre fagpersoner, som arbejder med denne tematik.

[FAGHÆFTE](#)

Det er ikke nyt, at børn og unge eksperimenterer med deres seksualitet og identitet ved at tage udfordrende billeder af sig selv. Men med de sociale mediers udbredelse bliver intime billeder og videoer hurtigere spredt til mange, og det gør konsekvenserne uoverskuelige. Derfor har Sikker Internet Center Danmark udarbejdet oplysningsmaterialet 'Har du været nogen på nettet?'.

Materialet er målrettet de 12-15-årige og lægger op til refleksion hos de unge omkring, hvorfor de deler private billeder, og om de kan stole på de personer, de deler billederne med – også hvis de ikke længere er kærester eller venner. Materialet giver også konkrete værktøjer til, hvad børn og unge skal gøre, og hvor

de kan søge hjælp, hvis skaden er sket, og de har oplevet, at intime billeder er blevet delt.

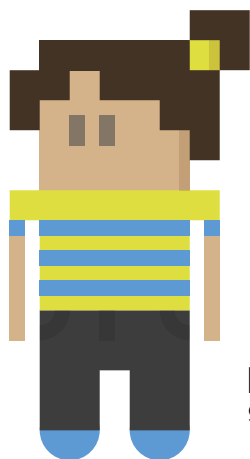
MATERIALE

[HAR DU VÆRET NØGEN PÅ NETTET?](#)

**JEG HAVDE JO SELV
SENDT DEM TIL HAM,
SOM HAN SAGDE.
MAN LÆRER AF SÅDAN
NOGET... HAR MAN DELT DET
MED EN, HAR MAN PLUDSELIG
DELT DET MED ALLE, IK'?**

JEG HAR ALDRIG
TÆNKT OVER, AT
GOOGLE OVERVÅGER
MIG, MEN JEG HAR
UNDRET MIG OVER, AT
DE SNEAKERS
JEG LIGE HAR
GOOGLET, PLUDSELIG
DUKKEDE OP PÅ
YOUTUBE.

– Citat fra Digitale
Fodspor-kampagnen

ELEV,
9. klasse

DIGITALE FODSPOR

Den digitale adfærd afspejles i brugerens digitale fodspor, og hver gang man bevæger sig rundt på internettet, efterlader man en række aftryk. Det sker bl.a., når man lægger billeder på Instagram, søger i Google, downloader en app, tagger en person på Facebook eller tjekker ind på et sted. Alle fodrer bevidst eller ubevidst nettet med oplysninger, som andre kan bruge – eller misbruge. Målet med projektet 'Digitale fodspor' er at gøre de 15-17-årige bevidste om deres digitale identitet og derved sikre en sikker og reflekteret online adfærd hos de unge. Projektet kaster lys over, hvad digitale fodspor er, hvornår man sætter dem og hvem der sætter dem, og hvordan den enkelte selv kan styre sine fodspor. Projektet er et samarbejde mellem Aarhus Bibliotekerne og Medierådet for Børn og Unge og består af en Facebookside, en hjemmeside og workshops med 100 udskolings elever afholdt i efteråret 2015.

WORKSHOP

MATERIALE

[DIGITALE FODSPOR](#)

ONLINE-RADIKALISERING

Radikalisering og ekstremisme er temaer, som fylder meget både politisk og i den offentlige debat. Den del af en potentiel radikaliseringsproces eller søgning imod ekstremistiske miljøer, som finder sted på internettet, trækker tråde ind i Medierådet for Børn og Unge dagsorden, da sårbare børn og unge kan være særligt påvirkelige over for ekstremistisk propaganda på nettet. I den forbindelse er der fokus på grooming, sociale medier, det mørke net, krypterede kommunikationskanaler m.m. Medierådet for Børn og Unge er i en afsløgende fase, hvor der graves dybere i den vanskeligt tilgængelige dagsorden. Dette arbejde vil danne rammerne for fremtidige projektinitiativer i samarbejde med offentlige myndigheder og private organisationer.

ONLINE RÅDGIVNING FOR BØRN OG UNGE

Center for Digital Pædagogik (CfDP) er landets førende organisation inden for online rådgivning til unge og driver bl.a. den nationale helpline på Cyberhus.dk. CfDP har en målsætning om at nå så mange unge som muligt ved at bruge digitale medier, ung-til-ung rådgivning og frivillige rådgivere, der kommunikerer direkte i øjenhøjde med de unge. Cyberhus.dk har siden 2009 været udnævnt til national helpline under EU-kommis-sionens Safer Internet Program.

Det daglige arbejde på Cyberhus.dk

Cyberhus.dk rådgiver et stort antal børn og unge om alt fra kærestesorger og seksualitet til spiseforstyrrelser og livet på nettet generelt. Konkret ser fordelingen af henvendelser til helplinen i perioden den 1. januar 2015 til den 30. juni 2016 således ud: 5797 kommer fra børn og unge, 2145 fra professionelle (fx lærere, pædagoger, psykologer) mens 1200 kommer fra forældre. Udover online-rådgivningen på Cyberhus.dk, arbejder CfDP også ude på skoler og institutioner i hele landet, hvor de unge klædes på til et godt og sikkert liv på nettet. De voksne, der til dagligt omgås de unge, er ligeledes en væsentlig målgruppe. Derfor er en del af det daglige arbejde hos CfDP også at rådgive og opkvalificere fx lærere, socialrådgivere og forældre.

Arbejdet med at nå de unge sker i tæt samarbejde med flere af landets kommuner.

Svært at færdes online

De unge har mange spørgsmål og tanker, som de bekymrer sig om. De er i tvivl om, hvad der er lovligt online i forhold til at dele billeder eller videoer. De er usikre på, hvad de må og ikke må, samt hvad de skal gøre, hvis der deles indhold, som de ikke ønsker at se online. Nogle af de unge er bekymrede for, om de kan spores, eller hvad risikoen er for at blive hacket. Cyberhus.dk's medarbejdere oplever i stigende grad denne usikkerhed omkring færden på sociale medier, og på en klar 1. plads er nøgenbilleder. De unge har brug for hjælp til at håndtere deres situation, genvinde kontrollen og sikre sig et godt digitalt omdømme fremover.

Opkvalificering af rådgivere i fokus

Cyberhus.dk arbejder målrettet på at dygtiggøre sine rådgivere, så de kontinuerligt kan være en relevant støtte for de børn og unge, der søger råd. For at informere alle rådgivere udarbejdes artikler og praksisfortællinger, der deles online på cfdp.dk og på sociale medier. Nogle af de aktuelle emner er digital selvskade, unges brug af nøgenbilleder, drenges rådgivningsunivers og brugen af Snapchat. Rådgiverne deltager også i længere kurser, som sætter fokus på konkrete problematikker, og på den måde klædes rådgiverne på til at håndtere aktuelle dilemmaer.

CYBERHUS.DK
HAR ÅRLIGT

1.2 MIO.

SIDEVISNINGER,
FRA OVER:

400.000

DANSKE UNGE

HVER DAG
BESØGER OVER

40

ENGAGEREDE UNGE
CYBERHUS.DK

Cirka 15.000 af disse
unge har mindst en
gang besøgt Cyberhus.dk
i mere end 10 minutter
inden for det seneste år.

CYBERHUS.DK
HAR

80 FRIVILLIGE SOCIALFAGLIGE
RÅDGIVERE

3 CHATTILBUD

9 BREVKASSER

CIRKA 70 % AF DE, DER
SØGER RÅD, ER UNGE.

Cirka 40 % af de unges
henvendelser handler om
selvskade, selvmords-
tanker, seksuelle overgreb,
vold, spiseforstyrrelser
eller psykiske lidelser.

Cirka 23 % af henvendel-
serne handler om emner
som mobning, ensom-
hed, sorg og manglende
selvværd.

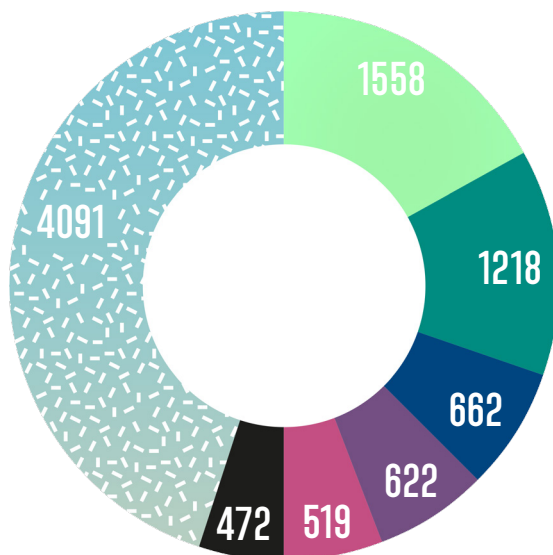
**DEN DIGITALE
UNGERÅDGIVNING
CYBERHUS.DK
HAR EKSISTERET
SIDEN 2004.**

Københavns Kommune har evalueret
de unges brug af Cyberhus.dk, og
det blev estimeret, at mellem 7.000
og 11.000 unge fra Københavns
Kommune har besøgt én eller flere
sider på Cyberhus.dk, hvilket svarer
til mellem 8 og 13 % af alle unge
i alderen 9-23 år i kommunen.

**FAKTA OM
CYBERHUS.DK**

HENVENDELSER TIL HELPLINEN CYBERHUS.DK

1.1. 2015 - 30.6.2016

Det europæiske INSAFE-netværk har i fællesskab defineret disse kategorier. Henvendelser der falder udenfor disse kategorier er anført som 'Øvrige problematikker'.

Privacy*: Når et brud på privatlivet er sket.

Privacy:** Hvordan man beskytter privatlivet.

Online kriminalitet: Identitetstyveri.

Skadeligt indhold: Terror, prostitution o.lign.

Ulovligt indhold: Henvist til hotline.

Online mobning	1558
Forhold og seksualitet	1218
Sexting	662
Spiseforstyrrelser	622
Online omdømme	519
Seksuel chikane	472

Andre henvendelser:	
Online afhængighed	452
Selvskade	438
Privacy*	435
Privacy**	418
Selv mord og selvmordstanker	389
Tekniske indstillinger	317
Spam & Phishing	207
Online kriminalitet	196
Skadeligt indhold	160
Grooming	141
Uopfordret kontakt fra fremmede	41
Racistisk	9
Ulovligt indhold	8
Øvrige problematikker	880

Henvendelser i alt 9142

Digital selvskade er en ny tendens

En af de nye tendenser, som man oplever på Cyberhus.dk, er digital selvskade. Det vil sige, at hvor nogle unge kan være i tvivl om, hvordan de får et godt online-liv, så bruger andre unge også de sociale medier til at skade sig selv med vilje. Årsagerne til den selvskadende adfærd er oftest forsøg på at dæmpe svære følelser som fx vrede, angst og jalousi. De unge bruger digitale kanaler til at opnå og fastholde en reaktion. Det kan ske ved fx at bruge en falsk profil på Instagram til at kommunikere nedgørende indhold om sig selv eller bevidst opsøge konflikter med andre for at blive nedgjort.

Brobygning er vejen frem

Cyberhus.dk har kontakten til de udsatte unge, men mangler de mere dybdegående rådgivningstilbud, som de unge kan have brug for. Kommunerne har tilbuddene, men mangler kontakten til de unge, fordi de ikke kan tilbyde dem en anonym og digital rådgivning. Ved at udvikle en samarbejdsmodel, der bygger bro mellem den digitale, frivillige rådgivning på helplinen og de kommunale rådgivningstilbud, kan der skabes et tilbud med et stærkt aspekt af forebyggelse, der samler de unge op, inden de risikerer at havne i alvorlig mistrivsel. Samarbejdsmodellen kan breddes ud til andre organisationer og kommuner og dermed styrke civilsamfundsstrategien mellem kommuner og NGO'er i Danmark.

**“DA JEG VAR 12
PRESSEDE EN MAND
MIG TIL AT SENDE
HAM NUDES, OG
DET BLEV VED.
HAN SAGDE
HAN VILLE
LÆGGE DEM
PÅ FACEBOOK
HVIS JEG IK
SENDTE FLERE!”**

PIGE, 16 ÅR

Sikker Internet Dag 2016,
Cyberhus.dk

Hotline har modtaget
2425 anmeldelser i
perioden 1. januar 2015
– 30. juni 2016

Hotlines i netværket
INHOPE udvekslede i
2015 over 96.000 URL'er
med billeder og film
af seksuelle overgreb
mod børn. Statistik fra
INHOPE.org

Anmeldelser

Red Barnet har de seneste 15 år behandlet mere end 75.000 henvendelser fra borgere, der er stødt på seksuelt krænkende billeder og film med børn på nettet. Alene i perioden januar 2015 til juni 2016 har Red Barnet behandlet 2425 anmeldelser. De 538, svarende til 21 procent, var decideret ulovlige. Hotline-medarbejderne sporer det ulovlige indhold og sender oplysninger videre til andre hotlines og politiet i de lande, hvor indholdet kan efterforskes.

Blokeringsordning i 11 år

I 2005 iværksatte dansk politi i samarbejde med de store danske internetudbydere og Red Barnet en blokeringsordning. Ordningen medfører, at danske internetbrugere beskyttes mod at støde på kendte sider med overgrebsbilleder. Ordningen er frivillig, men de fleste danske internetudbydere er med. Red Barnets hotline bidrager til ordningen med oplysninger om ulovligt materiale.

Internationalt samarbejde er alfa og omega

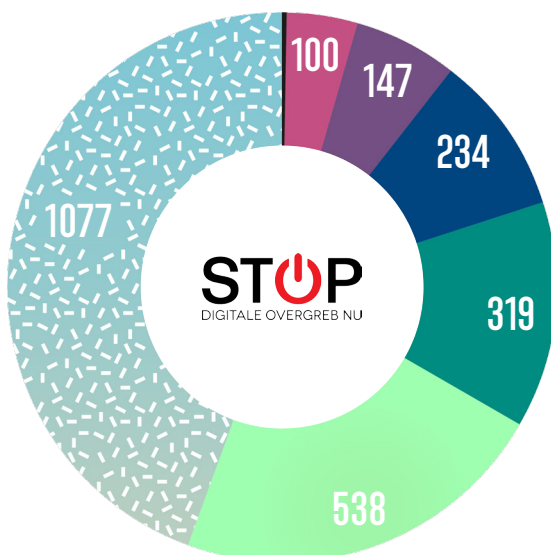
Red Barnet udveksler oplysninger om ulovligt indhold med medlemmerne i INHOPE-netværket, som dækker mere end 45 lande verden over. Via hotlines bliver ulovligt materiale hurtigt efterforsket og fjernet. Det sker, selvom materialet for eksempel er placeret på servere langt væk fra det land, hvor billederne dukker op på nettet. I 2015 begyndte INHOPE-hotlines og Red Barnet at dele oplysninger om ulovligt materiale med Interpol. Det har været en stor succes for arbejdet i Red Barnets hotline, fordi oplysningerne om det ulovlige materiale hurtigere når frem til efterforskere i hele verden.

Læs mere om hotlinens arbejde på
[REDBARNET.DK/ANMELD](https://redbarnet.dk/anmeld)

HOTLINE ANMELDELSER 1.1 2015 – 30.6.2016

Ulovlig	538
Ej adgang / lukket	319
Blokeret	234
Posering	147
Links/tekst	100
Nudisme	10
Andet	1077

Anmeldelser i alt 2425

Ulovligt: Billeder af børn involveret i seksuelle handlinger jvf. Straffelovens § 235.

Ej adgang eller lukket: Hvor materialet er taget ned eller fjernet af internetudbydere.

Blokeret: Materialet er allerede kendt og indgår i Rigspolitiets blokeringsystem

Posering: Børn der poserer i undertøj, er letpåklædte eller nøgne.

Andet: Bl.a. materiale med voksne, der er klædt ud som børn, eller hvor personer er over 18 år, voksenpornografi.

HOTLINE ARBEJDSGANG

Hotline medarbejdere vurderer
anmeldelsen og sporer ulovlige
hjemmesiders oprindelsesland

ULOVLIGT MATERIALE

EROTISK POSERING OG NUDISTBILLEDER MED BØRN

Registreres
med henblik på
vidensindsamling

Billeder registreres i
INHOPE ICCAM data-
base hos Interpol. Link
videresendes

ANDET MATERIALE

Ingen videre
behandling af
anmeldelse

**MATERIALE MED
FORBINDELSE TIL DANMARK,**
eller materiale som ligger i
lande, hvor Red Barnet ikke
samarbejder med hotline

**MATERIALER PÅ
SERVER I LANDE,**
hvor Red Barnet
samarbejder
med hotline

Videresendes til
Rigspolitiet (formidling
til Interpol og til bloke-
ringsordning)

Videresendes via INHOPE
database til hotline i andet
land og kopi til Rigspolitiet
og blokeringsordningen

AT LEVE MED FRYGTEN FOR AT BILLEDERNE SPREDES, KOPIERES ELLER HAVNER I DE FORKERTE HÆNDER, ER EKSTREMT BELASTENDE FOR ET BARN.

HELENE JANSEN,
Psykolog i
Sexologisk Klinik

SLETDET

I 2015-16 har der i Danmark været stort fokus på unges deling af intime billeder. Derfor åbnede Red Barnet i maj 2016 online-rådgivningen 'SletDet' – en ny service til børn og unge, som oplever, at deres intime billeder deles online. 'SletDet' skal hjælpe børn og unge med at få slettet kopier af billeder og film og få dem igennem en svær situation. Arbejdet foregår i tæt sammenhæng med hotline-arbejdet. Derudover har Red Barnet i samarbejde med flere partnere foretaget en række interviews med børn og unge om deling af intime billeder og udarbejdet et faghæfte om emnet.

[🔗 SLETDET](#)

BILLEDER I GRÅZONEN

I 2014 udgav Red Barnet rapporten 'Billeder i Gråzonen', som er en analyse af datamateriale fra hotlinen af ikke-ulovlige poseringsbilleder. Rapporten har siden inspireret til diskussion med beslutningstagere i Tyskland. I november 2015 underskrev Red Barnet et kommuniké, der viser vilje til at blive ved med at kæmpe for at stoppe udnyttelse af børn i voksnes seksuelle fantasier.

• RAPPORT

[🔗 BILLEDER I GRÅZONEN](#)

OPLYSNINGSVIDEO OG KONFERENCE

I november 2015 producerede Red Barnet en oplysningsvideo om seksuelle overgreb på nettet. Den blev delt på Facebook mere end 85.000 gange og ligger på hotlinens hjemmeside. Videoen blev lanceret i forbindelse med en konference om overgrebsmateriale på nettet og det europæiske samarbejde blandt hotlines og politi.

• MATERIALE

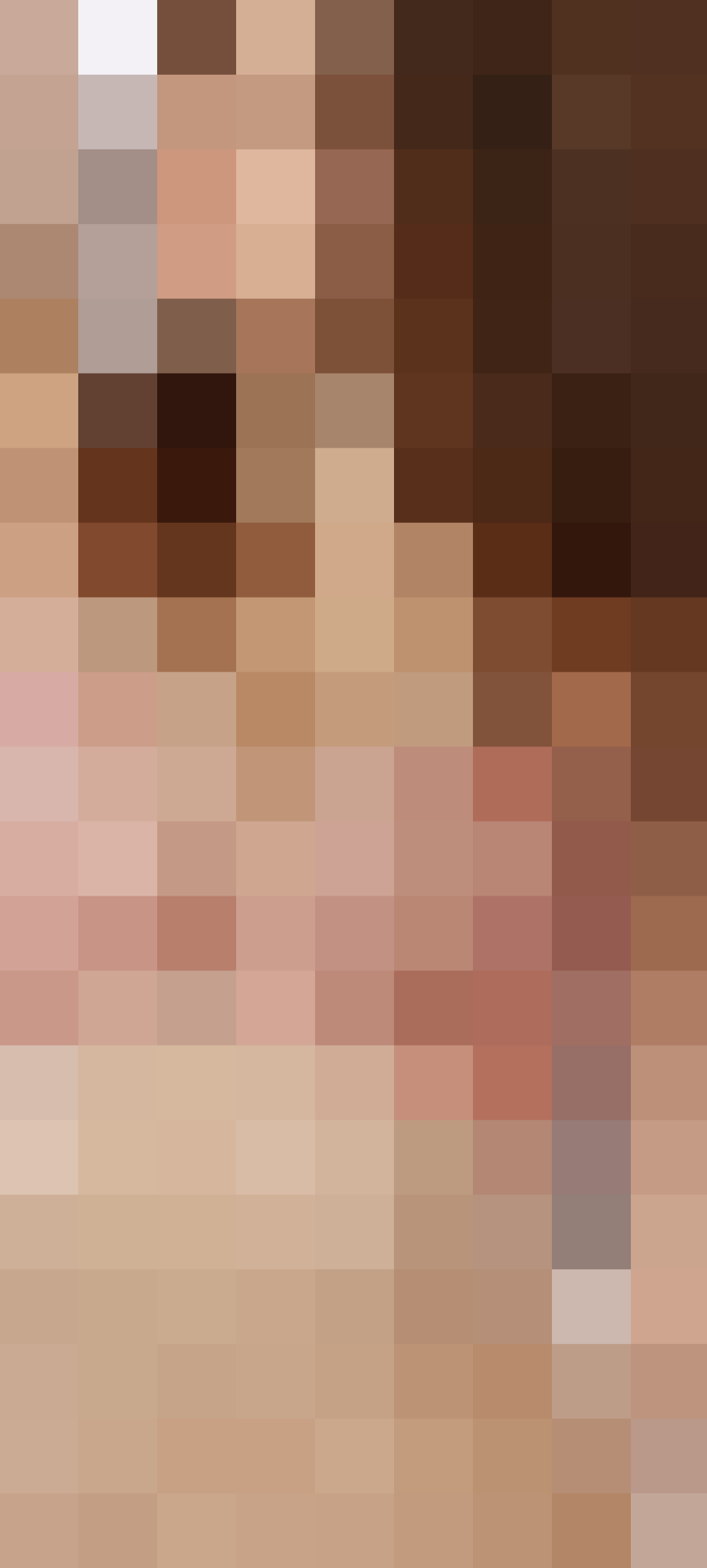
[🔗 VIDEO: STOP DIGITALE OVERGREB](#)

HVOR SLEMT KA' DET VÆRE?

Fagmiljøer har behov for viden om brugen af digitale medier i sager om seksuelle overgreb mod børn. Derfor arrangerede Red Barnet med støtte fra Offerfonden i 2015 fem regionale seminarer samt to åbne konferencer for fagfolk, der arbejder med ofre for seksuelle overgreb. Denne viden er blevet samlet i antologien 'Hvor slemt ka' det være?'.

• EVENT • MATERIALE

[🔗 HVOR SLEMT KA' DET VÆRE](#)

**BØRNEPORNOGRAFI
HAR INTET MED
PORNOGRAFI AT
GØRE. MÅSKE ER DET
PORNOGRAFI FOR DE
INTERESSEREDE, MEN
FOR OS ANDRE ER DET
SEKSUELLE OVERGREB
PÅ BØRN.**

**MARIANNE PIHL,
Red Barnet**

VEJLEDNING TIL ARBEJDSPLADSER

På et seminar i 2016 relancerede Red Barnet og Dansk Industri en vejledning til arbejdspladser om, hvordan man tackler potentielt misbrug af et firmas servere til deling af ulovligt materiale, der viser overgreb mod børn.

MATERIALE

[!\[\]\(13a9156b5701358ad5df1ac9471f3466_img.jpg\) **VEJLEDNING TIL ARBEJDSPLADSER**](#)

Involvering af børn og unge er alfa og omega, når man ønsker at lave oplysningsaktiviteter og events, der handler om dem som målgruppe eller decideret er målrettet dem. Sikker Internet Center Danmark anerkender dette og lader de unge komme til orde i mange forskellige sammenhænge. De unge deltager i alt fra undersøgelser og interviews til paneldebatter og workshops, fordi de bidrager til at kvalificere den digitale dagsorden fra deres perspektiv, og derved mindskes den digitale kløft mellem deres og de voksnes generation. Centeret anvender mange forskellige metoder til børne- og ungeinddragelse. Det kan fx være 10-årige, der inddrager voksne i deres digitale verden i [podcast-interviews](#) i udgivelsen 'Der er så meget forældre ikke forstår...' eller unge, der deltager aktivt i diskussionen omkring deres rettigheder til privatliv på nettet i workshops under projektet '[Digitale fodspor](#)'.

SIKKER INTERNET DAG 2016 - ORDET ER DIT!

Den årlige mærkedag Sikker Internet Dag blev i 2016 udvidet til hele februar måned, således at der var fokus på 'sikkert internet' i hele 29 dage. Sikker Internet Center Danmark gav megafo-
nen til de unge selv i onlineuniverset Cyberhus.dk. De unge fik taletiden og fik mulighed for at dele deres holdninger, oplevelser og gå i dialog omkring deres liv på nettet. På Cyberhus.dk kunne de både blogge, diskutere med hinanden, læse artikler og se videoer omkring emnet samt dele anonyme lifehacks. Hver uge blev der rejst et nyt spørgsmål omkring en given tematik, som de unge kunne reflektere over. I en ugentlig on-line-chat blev eksperter inden for de fire tematikker inviteret ind til en debat med de unge. De fire spørgsmål var:

- 1) Er du vild med de sociale medier?
- 2) Spiller du computerspil?
- 3) Er du privat på nettet? og
- 4) Kan du spotte et godt tilbud på nettet?

877 danske unge mellem 12 – 18 år deltog i Sikker Internet Dagen-aktiviteterne i denne måned. Rapporten 'Ordet er dit' danner et overblik over alle aktiviteterne og giver et indblik i, hvad der blev talt om i de fire tematiske chats.

[EVENT](#)[MATERIALE](#)[HJEMMESIDE: ORDET ER I DIT](#)[RAPPORT: ORDET ER DIT](#)

Sikker Internet Dag 2016 Statistik

Interaktion

DELTAGERE I ONLINE-CHAT 62

DELTE LIFEHACKS 106

KOMMENTARER OG LIKES 47

På blogs

NYE POSTS/KOMMENTARER 22

I debatforum

Medieforbrug

SETE VIDEOER 318

LÆSTE ARTIKLER 277

AFLYTTEDE PODCASTS 45

TOTAL 877

Alle deltagere var unge
mellem 12-18 år.

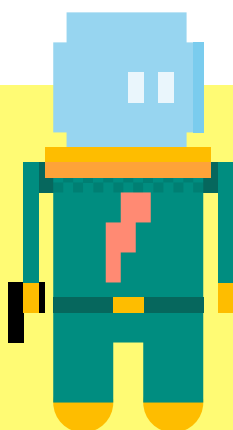
DANSK INTERNET GOVERNANCE FORUM

“De sociale medier har taget en række initiativer for at skabe trygge online miljøer og fjerner i varierende omfang uønsket indhold på deres platforme. Er øget indholdsregulering vejen til at beskytte børn og unge på internettet, eller er det i stedet en glidebane mod begrænset ret til information og ytringsfrihed?” Det var spørgsmålet, som Medierådet for Børn og Unge i samarbejde med Red Barnet rejste på årets danske Internet Governance Forum ‘Det nye Internet’. I en paneldiskussion deltog en række unge i debatten med bl.a. Medierådets formand Anne Mette Thorhauge, Rikke Frank Jørgensen fra Institut for Menneskerettigheder og Christine Sørensen fra Google. Den årligt tilbagevendende event beskæftigede sig i øvrigt med bl.a. et decentraliseret internet, kunstig intelligens, robotter og ikke mindst “Tingenes internet” – også kaldet the Internet of Things.

EVENT

JEG GAMER
OM NATTEN.
MIN MOR TROR,
JEG SOVER :)

DRENG, 16 ÅR
Sikker Internet Dag 2016,
Cyberhus.dk

Internettet kender ikke til landegrænser, og derfor er vigtigheden af stærke internationale relationer åbenlys. Sikker Internet Center Danmark er en aktiv medspiller på den globale bane og tager del i en bred vifte af internationale aktiviteter, der strækker sig fra deltagelse i netværk på både nordisk og europæisk plan, erfaringsudveksling med andre Sikker Internet Centre, deltagelse i vidensfora og bidrag til debatter og konferencer. Engagementet i de mange internationale tiltag styrker og kvalificerer det danske centers arbejde. Samtidig er Danmark på mange områder et foregangsland, fordi vi er et af de europæiske lande, der placeres højest på listen, når det gælder både udbredelse og brug af internettet og digitale medier blandt børn og unge. Sikker Internet Center Danmark har derfor stor viden og mange års erfaring med at udarbejde metoder og materialer, der understøtter en sikker og positiv brug af online medier blandt de danske børn og unge.

SIKKER INTERNET DAG

Sikker Internet Dag er en international mærkedag, der fejres hvert år i februar. Initiativet blev søsat i 2004 og fejres i dag i mere end 100 lande under et fælles slogan. I 2015 var sloganet "Let's create a better Internet together" og i 2016 lød det: "Play your part for a better Internet". Formålet er at sætte fokus på den positive og ansvarlige brug af internettet og nye online teknologier blandt børn og unge. Sikker Internet Center Danmark udarbejder hvert år nye aktiviteter til Sikker Internet Dag

baseret på, hvad der er aktuelt i centret på det pågældende tidspunkt. Læs om Sikker Internet Dag [2015](#) og [2016](#). Besøg den internationale hjemmeside, og få et overblik over deltagerlande og aktiviteter.

EVENT

[SAFER INTERNET DAY](#)

INSAFE - NETVÆRK FOR VIDENSCENTRE OG HELPLINES

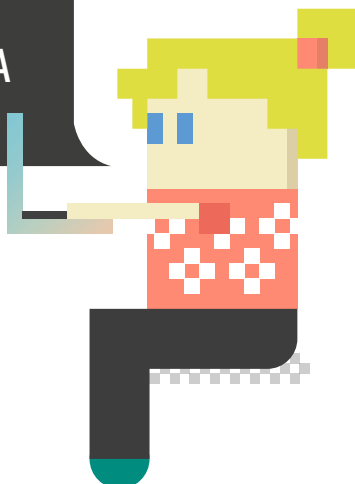
Insafe er et europæisk netværk af helpelines (rådgivningslinjer) og videnscentre fra de i alt 31 lande, der har et nationalt Sikker Internet Center. Netværket har til formål at fremme børn og unges sikre og ansvarlige brug af internettet og mobile enheder gennem videndeling og erfaringsudveksling mellem de nationale helpelines og videnscentre. Dette sker bl.a. via en digital platform, hvor der deles oplysningsmaterialer, rapporter og artikler. Platformen fungerer som ressourcekatalog for centrene. I tilknytning hertil findes en åben platform, som sikrer alle borgere på tværs af landegrænserne adgang til viden og ressourcer. Viden i netværket udveksles også via online møder og på to årlige træningsseminarer.

INHOPE - NETVÆRK FOR HOTLINES

INHOPE er et netværk af 51 hotlines i 45 lande over hele verden, der arbejder for at fjerne ulovligt indhold på nettet. Organisationen har et særligt fokus på at stoppe deling af materiale med seksuelle overgreb på børn og arbejder sammen med Interpol, internetudbydere og andre internationale aktører for at udtænke nye strategier i kampen mod overgrebsbilleder. INHOPE hjælper nye hotlines med at starte, sikrer standarder for hotlines og udvikler systemer til sikker udveksling af informationer mellem hotlines. Red Barnet var vært for INHOPE-konferencen i København i foråret 2016.

[!\[\]\(57c18b879714b128ac3cf0d79c251988_img.jpg\) **BETTER INTERNET FOR KIDS**](#)

**MIN BLOG GØR
MIN VERDEN
KÆMPESTOR.
JEG MØDER
MASSER AF
MENNESKER FRA
HELE VERDEN.**

PIGE, 17 ÅR
Sikker Internet Dag 2016,
Cyberhus.dk

NETCHILDREN 2020 - GROWING UP WITH MEDIA

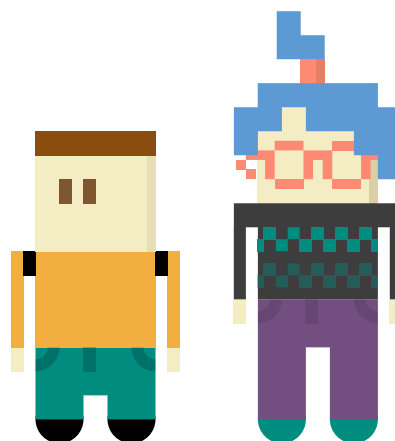
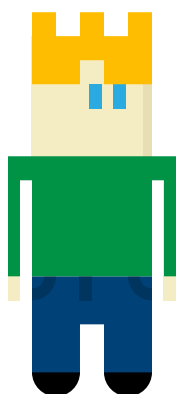
Børne- og ungelivet har i kraft af online teknologier åbnet sig for en større verden, der strækker sig ud over Danmarks grænser. Netværk og interaktion på tværs af grænser er smidige og uproblematisk. Derfor er det vigtigere end nogensinde at følge og udveksle viden med fagfolk fra resten af verden. 240 eksperter fra 34 lande deltog sammen med Medierådet for Børn og Unge i den europæiske konference 'Netchildren 2020 – Growing up With Media' i Berlin. Temaerne for konferencen kredsede om, hvordan børn og unge kan støttes som brugere af online teknologier, som medieforbrugere og som ansvarlige borgere i fremtidens samfund. Konferencen kortlagde en række specifikke fremtidige initiativer til at understøtte, uddanne og beskytte børn og unge online på et nationalt og internationalt niveau.

SAFER INTERNET FORUM

“Et bedre internet for fremtidens børn er ikke alene et spørgsmål om regulering og beskyttelse imod potentielt farlige ting. Det handler i høj grad også om et kreativt og positivt brug af internettet”. Dette udsagn blev udforsket, udfordret og debatteret på Safer Internet Forum, som i 2015 havde arbejdstitlen “Breaking down barriers for a better Internet”. Det Danske Sikker Internet Center deltog og debatterede sammen med unge mennesker, forældre, lærere, industri, organisationer og myndigheder m.fl. fra hele Europa.

· EVENT

· EVENT

CITATER FRA SIKKER INTERNET DAG 2016

**“JEG FANDT MIN
KÆRESTE GEN-
NEM MINECRAFT.
VI HAR KENDT
HINANDEN I 6
MÅNEDER OG HAN
BOR I U.S.A.”**

Pige, 15 år

**“VI HOLDER IPHONE
FRI DAG HVER
SØNDAG HJEMME
VED OS, OG DET ER
FAKTISK RET FEDT.
DET SYNTES JEG IKKE I
STARTEN :-)”**

Pige, 14 år

**“MIN FØRSTE
KÆRESTE MØDTE
JEG PÅ NETTET.
VI VAR NET-
KÆRESTER I ET ÅR.
MIN MOR VED
IKKE NOGET.”**

Pige, 15 år

**“CHROME+AD-
BLOCK= INGEN
REKLAMER!!!”**

Dreng, 14 år

**“KÆRLIGHED
VED FØRSTE
KLIK ;)”**

Pige, 17 år

**“SLETTER ALT
UNDER 20 LIKES
PÅ INSTA”**

Pige, 16 år

**“FAKER MIG
ÆLDRE OG
SNAKKER MED
NOGEN, DER ER
MEGET ÆLDRE END
MIG PÅ SNAPCHAT”**

Pige, 15 år

**“MIN SØSTER
ER 7 ÅR YNGRE
END MIG, MEN
ALLIGEVEL FRA
EN HELT ANDEN
PLANET. HUN ER
ONLINE HELE TIDEN OG
KAN IKKE LEVE UDEN
SIN MOBIL.”**

Pige, 19 år

**“JEG KOMMER PÅ
HESTENETTET.
FEDT AT FØLGE
ALLE PIGERNE.
DE TROR, JEG ER
EN PIGE.”**

Dreng, 14 år

SUMMARY IN ENGLISH

Introduction

Children and young people have everything in the palm of their hands, literally. A swift grab of the smartphone and they are in touch with friends. They chat, shop, play, search for information and are entertained online. Recent research states that children are fairly young, when they first enter the online scene. This fact underlines the importance of guidelines and information that can support the children's transformation to reflective, competent and creative/innovate online users.

In modern childhood the borders between off-line and online life are deteriorating, and the need for empowering the children and young people's online skills are increasing. However Safer Internet Centre Denmark does not only guide, educate and support the children, but also professionals and parents.

One may argue that there are many things to be aware of and careful about, when navigating online. But the new technologies also give the youth opportunities never seen before. Children are changing from being passive consumers online to more creative users. Children and young people are in a higher degree using modern technology to explore and play with identities and entrepreneurship.

This report highlights the work, initiatives and campaigns initiated by the Safer Internet Centre Denmark.

Safer Internet Centre Denmark

Safer Internet Centre Denmark consists of three well established and experienced organizations. The Media Council for Children and Young People is appointed as the awareness centre with the main task to inform and educate on a safe and positive use of online technologies. Save the Children Denmark upholds the task as

a hotline where anyone can report online child abusive images. Centre for Digital Youth Care is the helpline as they offer online counselling to all children and young people in Denmark. As a knowledge hub and mediator of the newest developments within the area of children and young people's use of online technologies, the Safer Internet Centre Denmark has established a broad collaboration with representatives from academic institutions, industry, governmental bodies and law enforcement. The centre has a digital youth network, an industry network and an advisory board that represents a wide range of stakeholders. The collaboration with national stakeholders is an important resource and knowledge base for the Safer Internet Centre Denmark, just as the centre plays an important role in the organizational and political landscape of children and young people's use of online technologies in Denmark.

Digital Media at Home

Danish children are early adapters of digital technologies. They spend a lot of time on social media, online gaming and other Internet activities. Parents often feel insecure about how to support a safe online life for their children. Safer Internet Centre Denmark accommodates the need for knowledge and guidance among parents by publishing resources and organising events and lectures. In 2015 the annual Safer Internet Day was dedicated to a workshop for parents to children age 7-12. Topics up for discussion were children's digital well-being, online communities and safety, as well as concerns, expectations and responsibilities from the parents. The outcome of the workshop laid the ground for the publication 'There is so Much that Parents Don't Understand...'. The publication is a combination of information, guidelines and tips on how to deal with children's online experiences, habits, behavior and privacy. The guide is supplied with animation films and

podcasts with children, parents and media researcher Stine Liv Johansen. The guide was a cooperation between Safer Internet Centre Denmark and a group of 11 industry partners from the IT and telecommunications industry, the toy industry and online community companies. In 2015 the Media Council for Children and Youth supported two Danish surveys. 'Young Children (0-8) and Digital Technology - A Qualitative Exploratory Study' focused on media use among Danish children age 0-8. This survey was carried out by Stine Liv Johansen (associate professor, University of Aarhus) and Malene Charlotte Larsen (associate professor, University of Aalborg). This was the Danish contribution to a big European survey under Joint Research Centre. The second report, 'Media Literacy in a Danish Context' was a survey carried out by Gitte Bang Stald, Morten Hjelholt and Laura Høvsgaard from the IT University, DECIDIS, Culture and Communication. This report focused on the level of media and information literacy in the Danish population - including children and young people.

Digital Media in Schools

In a combination of the new possibilities that raise with new technology, and the students' heavy use of modern media and technology, the schools are now being prompted into the digital arena with digital learning materials, digital boards, iPads, online exams etc. In the very core of this we find the need to empower the children and young people's skills and media understanding. In this context Safer Internet Centre Denmark has developed 'CodeX - mission secure' in cooperation with, among others, the Council for Digital Safety. It is a learning material that guides the children to a more thorough understanding of online safety in relation to malware, cookies and digital footprints. In another cooperation- with the Danish Competition and Consumer Authority, The

Media Council for Children and Young People has developed the online learning resource 'Social Star' that empowers children's ability to decode hidden commercials online and particularly in blogs, when they are exposed to that. This resource also addresses digital footprints and underlines the importance of understanding this issue when navigating online.

In relation to children's online presence, the schools do not only need to empower end inform about safety and how to be source critical. The creative aspect is also important. The workshop 'SPILVERK' invited a group of 5th graders to hack, create and reinvent through computer and board games. The workshop was facilitated by students from the IT University of Copenhagen, and it empowered the children's understanding of coding and 21st century skills. This creative project highlights the positive aspects of digital media and the potential it holds.

Youth Online

There is nothing new about young people experimenting with their sexuality and identity - and documenting it by taking photos. However, what is new is the option of digital distribution of intimate pictures and videos, and the lack of awareness of the consequences and of how fast and far images can be spread. Safer Internet Center Denmark did a Danish version of the UK publication 'So You Got Naked Online?' which is targeted the 12-15 years old. In addition, Safer Internet Center Denmark developed a new training resource for the professionals that work with youth named 'When Children and Young People Share Intimate Pictures Online'.

Young people need to be concerned about their digital identity therefore knowledge and awareness about digital footprints is important. The project 'Digital Footprints' aims at strengthening the critical mindset of the 15-17 years old

through a website and a Facebook-site. The launch of the project also included workshops with one hundred 9th graders, who were debating the topic with Danish privacy experts. The project was a cooperation between the Media Council for Children and Young People and the libraries of Aarhus.

Propaganda and extreme opinions spread online with the potential to groom and radicalise vulnerable young people is currently a hot topic in the public and the political debate. The Media Council for Children and Young People is following the debate closely and is expecting to initiate projects that will address the problematic use of the Internet concerning manipulative and illegal purposes. These projects will be developed in close cooperation with public and private stakeholders.

The Helpline and the Hotline

Centre for Digital Youth Care (CDYC) has 12 years of experience with online counselling for children and young people through the helpline Cyberhus.dk. The centre has 10 employees and 80 volunteers. Since 2004 they have responded to questions and worries from young people in regards to online matters as well as other issues related to youth life, and since 2009 the organization has served as the helpline of Safer Internet Centre Denmark. On an annual basis the centre conducts 4.000 digital counselling sessions with vulnerable children and young people and do class lectures on Internet and mobile ethics for a total of 6.000 pupils, professionals and parents. Apart from the helpline, the centre also runs national online counsellings for young people on Mitassist.dk and Netstof.dk.

On top of that the consultants of the centre train other organizations in digital counselling and develop design and technical solutions for internal and external counselling platforms. In

2016 CDYC also put out a report based on local research findings titled 'Using ICT, Digital and Social Media in Youth Work'.

The Danish hotline is run by Save the Children Denmark and it has been in service for 15 years. Here everyone can report online sexually abusive pictures and videos of children. The work is carried out in close cooperation with the Danish National Police, the major Internet service providers and INHOPE network. Since the establishment of the hotline it has received 75.000 reports from the public. The hotline staff evaluates the reports and forward illegal web addresses to the National Police or hotlines in other countries.

The hotline also fights against online child sexual abuse by building capacity and raising awareness. In 2015 Save the Children Denmark hosted five seminars and two conferences followed up by a report on the use of digital media in cases of sexually abuse on children. This initiative was targeted professionals in all regions of Denmark. Another awareness initiative in 2015 was the release of a campaign video on online sexual abuse. It was shared 85.000 times on Facebook. In 2016 Save the Children Denmark in cooperation with Confederation of Danish Industry produced a guideline for workplaces on how to tackle potential abuse of a company server for distribution of illegal child abuse material.

Youth Participation

Involving children and young people in the development of events and training resources are essential to the work of Safer Internet Centre Denmark, because their voices are authentic and important. Many different methods are applied in the youth participation work. One example is the Safer Internet Day in 2016. The whole month of February was dedicated to celebrate

a 'Safer and better Internet' by giving the word to the youth in the helpline universe Cyberhus.dk. It was a chance for them to share opinions and engage in dialogues about their online experiences. Cyberhus.dk offers a wide range of initiatives; blogging, sharing secrets anonymously and online chatting. Each week during the Safer Internet Day-month a new thematic question was raised and experts on the topic were invited into the chat room to debate with the young people. 877 young people between the ages of 12-18 participated in the month long Safer Internet Day activities.

The annual conference Danish Internet Governance Forum always includes young people in the panel debates along with professionals. In 2015 the debate of the conference focused on whether regulation of content on social media is the way to ensure children's online safety or if it limits the right to information and freedom of speech. Apart from youth representatives, the chairman of The Media Council for Children and Young People, a senior researcher at The Institute for Human Rights and a Google representative were panellists.

International Activities

The Internet knows no national borders – the flow of data is more or less free and unlimited. Therefore strong international relations and knowledge sharing is of key importance, which Safer Internet Centre Denmark acknowledges through the participation in a number of international conferences and partnerships. E.g. The Safer Internet Forum and Netchildren 2020 – Growing Up with Media both provided knowledge sharing at an expert level.

Safer Internet Centre Denmark is part of two major networks established within the EU. INHOPE is a network of hotlines, all working to prevent the spreading of illegal content online,

and Insafe that facilitates a network of helplines and awareness centres. These networks are the glue that binds together the 31 Safer Internet Centres within the EU. The Insafe network is also key operator in the Safer Internet Day, a cross national event initiated by the European Commission. The Danish Safer Internet Centre takes part in the annual event with a variety of themes and agendas. In 2016, the Safer Internet Day in Denmark was celebrated through the entire month of February enabling youth to speak their mind about their online lives.

Denne årsrapport er udarbejdet af Sikker Internet Center Denmark, som består af Medierådet for Børn og Unge, Red Barnet og Center for Digital Pædagogik. Medierådet har som videncenter og koordinator for Sikker Internet Center Denmark forestået den endelig redigering af rapporten.

Udgivet af

Medierådet for Børn og Unge

Design og illustration

Mads Rahbek Hougaard

Kontakt

Medierådet for Børn og Unge

Claus Hjorth, kontorchef

Tlf: 22615381

Email: clausnh@dfi.dk

Lisbeth Brunebjerg Holmegaard, projektleder

Tlf: 33743607

Email: lisbethh@dfi.dk

Lone Hejlskov Munkeberg, projektleder

Tlf: 33743602

Email: lonem@dfi.dk

Diana Bjørn Milenkovic, projektleder

Tlf: 33743479

Email: dianam@dfi.dk

Se mere:

Sikker Internet Center Denmark: www.sikkertinternet.dk

Red Barnets hotline: www.redbarnet.dk

Center for Digital Pædagogiks helpline: www.cyberhus.dk

Medierådet for Børn og Unges videncenter: www.medieraadet.dk

Insafe: www.insafe.org

Inhope: www.inhope.org

Om organisationerne

Medierådet for Børn og Unge

I henhold til Filmloven vejleder Medierådet om egnetheden af film mv. for børn og unge på forskellige alderstrin. Samtidig fungerer Medierådet som videncenter for børn og unges brug af digitale medier, herunder navnlig online-medierne og computerspil. Desuden har Medierådet til opgave at informere og vejlede om computerspils egnethed mv. i forhold til forskellige aldersgrupper. Endelig rådgiver Medierådet kulturministeren, kulturministeriet og andre offentlige myndigheder i spørgsmål om films egnethed og børn og unges benyttelse af film- og medier.

Center for Digital Pædagogik

Center for Digital Pædagogik (CfDP) er landets førende praksisorganisation indenfor digitale medier og online rådgivning og har 12 års erfaring med at møde, inddrage og rådgive børn og unge online. Centret gennemfører årligt ca. 4.000 digitale rådgivningssessioner for udsatte børn og unge samt holder oplæg om net- og mobiletik for ca. 6.000 elever, fagpersoner og forældre. Centret er i dag organiseret som en selvejende institution med 10 ansatte og ca. 80 frivillige. Udover at drive de nationale ungerådgivninger på Cyberhus.dk, Mitassist.dk og Netstof.dk underviser centrets pædagogiske konsulenter andre organisationer i digital rådgivning og står for teknisk og designmæssig udvikling af både egne og eksterne rådgivningsplatforme. CfDP er tilknyttet KFUM's Sociale Arbejde, der arbejder på at styrke den socialpædagogiske indsats over for udsatte børn og unge i Danmark.

Red Barnet

Red Barnet er en del af Save the Children – verdens største uafhængige børnerettighedsorganisation. Red Barnet kæmper for børns rettigheder og arbejder for at skabe trygge rammer for alle børn, uanset hvor i verden de vokser op. I Danmark bekæmper Red Barnet seksuelle overgreb, vold og mobning og støtter udsatte børn med blandt andet ferielejre og oplevelsesklubber. Fokus for Red Barnets internationale arbejde er at yde nødhjælp, sikre uddannelse under krig og katastrofer og forhindre skadeligt børnearbejde og fattigdom. Red Barnet er en demokratisk organisation med cirka 1.600 frivillige, der er organiseret i 64 lokalforeninger. Organisationen har knapt 18.000 medlemmer, faste bidragydere og faddere.

